

ת"פ 2679/03/18 - מדינת ישראל נגד עוזי בכור

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18-03-2679 מדינת ישראל נ' בכור(עציר) ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

3.עוזי בכור

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד קרן ענבר

ב"כ הנאשם 3: עו"ד ירון גיגי

גזר דין - נאשם 3

רקע

1. הנאשם 3 (להלן: "הנאשם") הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של **סיוע לייצור, הכנה והפקת סם מסוכן בצוותא**, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים, תשל"ג-1973, ביחד עם סעיף 31 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, עובר ליום 13.11.17, קשרו נאשמים 1, 4, 5 ואדם נוסף, קשר להקים מעבדה לגידול סם מסוג קנאביס בהיקפים גדולים (להלן: "המעבדה") וזאת לשם הפצה וסחר לאחר גידול צמח הקנאביס והפקת הסם ממנו.
- לשם קידום הקשר ומימושו, ביום 13.11.17 התקשר הנאשם 1 בחוזה שכירות של מגרש חקלאי בשטח של 500 מ"ר בעיר טירה הכולל מחסן/מבנה/סככה בשטח של כ- 200 מ"ר, עבור דמי שכירות בסך ₪ 5,000 לחודש. הנאשמים 1, 4, 5 וכן האחר רכשו והתקינו במבנה ציוד בהיקף רחב לצורך הקמת המעבדה לרבות מזגנים, שנאים, מנורות וכד'. לשם הפעלת המעבדה חיברו את המבנה לרשת החשמל באמצעות כבל חשמל לא מוסדר מבלי לשלם עבור החיבור ועבור צריכת החשמל. אותם נאשמים הצטיידו בזרעי קנאביס, ובאמצעות הציוד המתואר החל מיום 13.11.17 ועד ליום 13.2.18 גידלו את שתילי הקנאביס במעבדה, ייבשו והפיקו מהם סם. ביום 13.2.18 החזיקו הנאשמים 1, 4 ו-5 וכן האחר סם מסוג קנאביס במשקל כולל של 165.6 ק"ג. שוויו של קילו אחד של סם עומד על כ-70,000 ₪. הנאשם סייע לבקשת אחיו (הנאשם 1) בגיזום הצמחים מספר שעות יום קודם לתאריך הנ"ל.
3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן והופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן. לא הייתה הסכמה בין הצדדים לעניין העונש.

תסקירי שירות המבחן

4. על פי תסקירי שירות המבחן, הנאשם כבן 33, נישא לפני מספר חודשים ואשתו הרה. הנאשם סיים 12 שנות לימוד. בגיל 17 נפצע בידו ועבר תהליך שיקום ממושך. בשל מצבו לא גויס לצבא. אף כיום תפקוד ידו מוגבל. לאורך השנים שמר על תפקוד תעסוקתי יציב וסיים בהצלחה לפני כ-3 שנים לימודי טבחות. לנאשם אין עבר פלילי. במסגרת הליך המעצר, הוטל עליו צו פיקוח מעצרים בשירות המבחן והוא שולב בקבוצה טיפולית לעצורי בית. ההתרשמות אז הייתה כי הנאשם תפקד באופן תקין עד למעצרו והוא נעדר עמדות עבריינות מושרשות, כשבסמוך למועד ביצוע העבירה ובעקבות לחצים כלכליים, חלה התרופפות בגבולותיו הפנימיים באופן שפגע בשיקול דעתו. במסגרת פיקוח המעצר, הנאשם השתתף בקבוצה לעצורי בית למשך 6 חודשים, התמיד להגיע למפגשים וגילה רצינות ואחריות להליך הטיפולי ושיתף בתכנים רלוונטיים. שירות המבחן התרשם אז כי הנאשם מגלה הפנמה ראשונית של תכני הקבוצה. הנאשם ביצע בדיקות שתן שהצביעו על היעדר שרידי סם. ביחסו לעבירה, הודה בביצועה ותאר כי אחיו (נאשם 1) פנה אליו בבקשה לעזרתו תוך הפעלת לחץ והבטחת רווח כספי תמורת עזרתו. הנאשם הסביר כי ברקע להסכמתו עמד גם רצונו לשפר את מצבו הכלכלי. הנאשם הדגיש כי מדובר בהתנהגות חריגה להתנהגותו בדרך כלל. כן מסר כי נחשף פעמים ספורות לשימוש בסמים מסוג קנאביס באופן חברתי ומזדמן וכי כיום אינו צורך סמים, כך אף עלה מבדיקות השתן שביצע כמתואר. להתרשמות שירות המבחן, ביצוע העבירה היה על רקע קשייו של הנאשם בעמידה במצבי לחץ ושמירה על גבולות החוק תוך נטייה לריצוי וצורך בהשתייכות. בחודש מרץ 2019 שולב בקבוצה טיפולית לעוברי חוק בשירות המבחן, כיום מצוי בשלב ראשוני והוא החל לשתף בנסיבות חייו וברקע למעורבותו בעבירה. כגורמי סיכון מנה שירות המבחן את חומרת העבירה ואת ההערכה לקשייו של הנאשם לנהוג באופן שקול במצבי דחק ולחץ. כגורמי סיכוי לשיקום מנה שירות המבחן את האחריות שמקבל הנאשם למעשיו והחרטה שמביע, היעדר הרשעות קודמות, תפקוד תעסוקתי תקין לאורך השנים ונכונותו לבחון מעשיו והשתלבותו הראשונית התקינה בטיפול לרבות מוטיבציה שמבטא להמשך הטיפול וכן בדיקות השתן אשר הצביעו על ניקיונו מסמים. להערכת שירות המבחן, יש בהמשך הטיפול בנאשם בכדי להפחית את הסיכון להישנות ביצוע עבירות בעתיד. לנוכח האמור, המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה שבמהלכו ימשיך הנאשם את השתתפותו בטיפול הקבוצתי וימסור בדיקות שתן. לצד זאת וכענישה קונקרטי, המליץ שירות המבחן על הטלת צו של"צ בהיקף של 250 שעות.

ראיות לעונש

5. רעיית הנאשם, הגב' קרן בכור - טענה כי המקרה גרם לקרע במשפחה. העבירה אינה מתאימה לאופיו של הנאשם, הוא בחור רציני, בעל שאיפות הרוצה להצליח. נמצא בסביבה נורמטיבית ומדובר בטעות רגעית שנגרר אליה לבקשת אחיו. הוא מבין את זה ומתחרט. השתתפותו בקבוצות עזרה לו לערוך שינוי. היא והנאשם הם זוג צעיר בתחילת דרכו וברצונם להצליח.

טיעוני הצדדים

6. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד קרן ענבר, מבחינת מדיניות הענישה, בעבירת סיוע לתפעול מעבדת סמים בהיקף כה גדול, יש לקחת בחשבון כי אין מדובר במעבדה מאולתרת, אלא במעבדה על שטח חקלאי נרחב ובו מבנה, ומדובר במשקל רב של סמים. במקרים אלה העונש הראוי הוא של מאסר

מאחורי סורג ובריוח וכן קנס משמעותי. הנאשם הוא האחרון שדינו טרם נגזר בפרשה זו.

יש למקמו בהתאם למדרג הבא: על הנאשם 1, מחולל האירוע, נגזר עונש של 27 חודשי מאסר בפועל וחילוט של 35,000 ₪; על הנאשם 2 נגזר עונש במסגרת הסדר, 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 7,000 ₪; על הנאשם 5 נגזר עונש של 6 חודשי עבודות שירות וקנס של 7,000 ₪; על הנאשם 4, לו יוחסה עבירה של קשירת קשר לפשע, נגזר עונש של מאסר מותנה וקנס בלבד. חלקו היה קטן מאוד והיו לו נסיבות אישיות יוצאות דופן.

מבחינת המעשים בפועל, עניינו של הנאשם דומה לעניינו של הנאשם 5. ההבדל המשמעותי ביניהם הוא בעובדה שהנאשם 5 היה בן 18.5. הנאשם 5 גם הוא נעדר הרשעות קודמות וכן התסקיר בעניינו היה חיובי. פרמטר הגיל הוא משמעותי ומצדיק להחמיר עם הנאשם שבפנינו מעבר לנאשם 5. לשיטת המאשימה, יש למקם את עונשו של הנאשם בין הנאשם 2 לנאשם 5 ולהשית עליו עונש של 7-8 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריוח וקנס משמעותי.

7. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד ירון גיגי, יש לאבחן בין המתחם שנקבע בעניינו של הנאשם 5 לבין הנאשם, שכן הנאשם לא נמנה עם קושרי הקשר בשום שלב, לא קיימת כל הוכחה שהנאשם ידע על קיומה של המעבדה בטרם הוא הגיע למקום. הוא הובא למקום באופן ספונטני, רק לאחר שאחיו של הנאשם (הנאשם 1) הזדקק לעובדים והתקשר לנאשם בבקשה שיגיע לטירה וכשהוא הגיע לטירה ביקש את עזרתו. כתב האישום מייחס לנאשם סיוע בגיזום הצמחים. הנאשם לא קיבל על מעשיו תשלום, הסיוע היה קצר, נקודתי בזמן, למספר שעות וברף הכי נמוך שיכול להיות בעבירות הסיוע. אין תכנון מצדו של הנאשם, חלקו היחסי בעבירה ומידת ההשפעה של האחר עליו היא דרמטית. הנאשם 1 הוא אחיו הבכור והקשר ביניהם היה הדוק מאוד. אין מחלוקת שהנאשם לא שכר את המבנה, לא הקים את המעבדה, לא הביא ציוד ולא קיבל חלק ברווחים. תיקון 113 לחוק העונשין נותן אספקט למידת ההשפעה שיש לאחר והסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה. במקרה זה, בשונה מנאשם 5, יש השפעה קרדינלית לכך שאחיו התקשר אליו וגרר אותו. מאז יש נתק וכעס עצום של הנאשם כלפי אחיו. אשת הנאשם, שבאותה התקופה הייתה חברתו, ניתקה עמו קשר בשל כך. מידת הפגיעה בערך המוגן הנה ברף התחתון. פוטנציאל הנזק רובו ככולו לא משויך לנאשם, אלא ליתר הנאשמים, זאת לאור חלקו היחסי. מכאן שהמתחם בעניינו של הנאשם צריך להיות נמוך משמעותית מיתר המתחמים שנקבעו בעניינם של הנאשמים האחרים בתיק. הוא לא פעל לשם בצע כסף, לא קיבל תשלום עבור הסיוע. הוא הגיע למקום פעם אחת, יום קודם לתפיסה. למחרת היום אחיו ביקש ממנו להגיע פעם נוספת, אולם הוא סירב. באותו היום כל הנאשמים הגיעו למעבדה ונעצרו. הנאשם לא היה במקום ולכן גם לא נעצר באותו המעמד. המתחם צריך להיות לגבי מי שבמשך מספר שעות הלך וגזם צמחים, שאין לו שום קשר למיזם העסקי, לתכנון ולמעבדה. המתחם בעניינו של הנאשם צריך לנוע בין מאסר מותנה לעבודות שירות, בשים לב לאופי העבירה ולזמן הקצר. מעבר לכך, בנסיבות המקרה ונסיבותיו של הנאשם, יש מקום לחרוג מהמתחם. מתסקירי שירות המבחן עולה שהנאשם שולב בטיפול ייעודי לעוברי חוק, קיבל אחריות למעשיו, מסר בדיקות שתן נקיות ועתיד להמשיך בטיפול הקבוצתי למשך שנה. לא בכדי המליץ שירות המבחן על הטלת צו של"צ בהיקף נרחב של שעות וצו מבחן. במשך הטיפול יש כדי להפחית ממסוכנות הנאשם עד כדי איונה. לא רק שיש פוטנציאל שיקום, יש כאן שיקום במספר רבדים. אין מדובר ברובד של נרקומן שהשתקם, אלא באדם נורמטיבי שמעד ומלווה על ידי שירות המבחן שנה וחצי, אשר הגיש בעניינו תסקיר חיובי. בשנתיים האחרונות הנאשם נישא ואשתו נמצאת בחודשי הריון

מתקדמים. כל הנתונים יחדיו מצביעים על שיקום ובוודאי שעל פוטנציאל לשיקום ולכן יש לחרוג מהמתחם באופן משמעותי. ניתן לאבחן את הנאשם מהנאשם 5 בכך שבעניינו של הנאשם 5 נמצאו מספר בדיקות שתן בהם נמצאו סמים, ואין בעניינו המלצה לצו של"צ, כך שגורם מקצועי סבר שיש הבדל ביניהם. הנאשם הודה וחסך זמן שיפוטי וכן הביע חרטה כבר מהיום הראשון. יש לתת את הדעת לדוח וועדת דורנר על כל השלכותיו והמלצותיו ולבג"צ בנושא הכליאה. הנאשם החל לעבוד כטבח רק לאחרונה, אשתו אינה עובדת. כל עונש הכולל עבודות שירות יביא לפגיעה בפרנסת המשפחה שהיא משפחה צעירה שמנסה חרף התיק הפלילי והקשיים הנלווים, לנסות ולהתקיים. על אף עקרון אחידות הענישה, יכולים שני אנשים לבצע את אותה העבירה ויקבע לכל אחד מהם עונש אחר. לאור כל האמור, עתר ב"כ הנאשם להשית על הנאשם עונש צופה פני עתיד וצו של"צ.

8. הנאשם הביע חרטה, וטען שהוא מבין שעשה טעות בכך שהקשיב לאחיו והגיע מקום. הוא אינו מדבר עם אחיו עד היום. עבר דרך מאז, משתתף בקבוצות, מבצע בדיקות שתן נקיות. עכשיו החל לעבוד כטבח ואשתו עומדת ללדת.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

9. כתב האיטום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

10. במקרה דנן, **הערכים החברתיים** אשר נפגעו הם הגנה על הציבור מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים עקב השימוש בסמים. לעבירות הסמים פוטנציאל נזק רב, שכן השימוש בסמים גורר במקרים רבים אף ביצוע עבירות נלוות, אם כי במקרה דנן מדובר בסם מסוג קנבוס, אשר מהווה "סם קל" בהשוואה לסמים אחרים. לא בכדי קבע המחוקק לצד העבירה של גידול, הפקת והכנת סמים, עונש מרבי של עד עשרים שנות מאסר (ולסיוע - מחצית מכך).

תופעת המעבדות או המשתלות לגידול סמים הפכה בשנים האחרונות לתופעה נפוצה, אשר טמון בחובה פוטנציאל נזק רב, בשל החשש שהסם אשר מגודל במקום יתגלגל לשוק הסמים, לגורמים עבריינים ומשם לציבור.

11. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה היא ברף נמוך יחסית, זאת לאור חלקו הנמוך של הנאשם אשר סייע בגיזום הצמחים במשך מספר שעות יום קודם לתפיסת המעבדה, ולא נטל חלק פעיל בתכנון, בהקמה וברווחים. כמו כן סוג הסם שאינו מהקשים שבסמים. כל זאת, על אף ההיקף המשמעותי של המעבדה עצמה (165 ק"ג).

12. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לכך שלעבירה שבה הורשע הנאשם לא קדם תכנון, הנאשם נענה לבקשת אחיו לסייע בגיזום הצמחים למשך מספר שעות. חלקו היחסי של הנאשם הוא מצומצם יחסית, כשהוא לא היה שותף להקמת המעבדה, לתפעולה ולרווחיה ואין מחלוקת כי הסיוע היה קצר ונקודתי במועד ספציפי בלבד. מידת ההשפעה של אחי הנאשם על הנאשם בביצוע העבירה היא משמעותית לנוכח היותם אחים והקשר ההדוק ביניהם. בכל הנוגע לנזק הפוטנציאלי שצפוי היה להיגרם מביצוע העבירה העיקרית של גידול הסמים, הרי שהוא משמעותי לנוכח כמות הסמים שנתפסה, אם כי לא ניתן לייחס את הנזק הפוטנציאלי לנאשם וזאת לאור חלקו המצומצם בעבירה. הנסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה הן תחושת מחויבות משפחתית והלחץ שהפעיל עליו אחיו ומנגד רצונו בהשגת רווח כספי מחלקו בעבירה, זאת על פי דבריו כפי שהובאו בתסקיר שירות המבחן.

13. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 6180/16 **אלחרומי נ' מדינת ישראל** (26.10.16) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירות של סיוע לייצור, הכנה והפקה של סם; כניסה למקום צבאי והסתייעות ברכב לביצוע פשע. בתוך שטח צבאי סגור גידלו אחרים סם מסוג קנבוס במשקל של 80 ק"ג. הנאשם סייע בגידול הסמים בדרך של השקייתם. בית המשפט המחוזי קבע מתחם שנע בין 12 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם **20 חודשי מאסר בפועל** לצד הפעלת מאסר על תנאי (סה"כ 28 חודשי מאסר בפועל).

ב. בע"פ 5807/17 **דרחי נ' מדינת ישראל** (18.6.18) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של סיוע לגידול סם, סיוע להחזקת סם לצריכה עצמית ונהיגה בשכרות. הנאשם סייע לנאשם אחר בהקמת מעבדת סמים שבה כ- 76 ק"ג. נקבע כי העבירה בוצעה על פני תקופה ארוכה, שבה נערך תכנון מוקדם נרחב. **נקבע מתחם שבין 12 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם נגזרו 15 חודשי מאסר בפועל.**

ג. ברע"פ 5214/08 **בן אהרון נ' מדינת ישראל** (20.7.08), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של סיוע להחזקת סם. הנאשם עזר לאחר להחזיק בשטח פתוח סם מסוג קנבוס במשקל של 52.8 ק"ג בתוך שקים. בהמשך סייע הנאשם להכניס שלושה מהשקים למונית שבה נהג הנאשם. הוסכם כי הנאשם לא הווה חלק מניהול קשר מוקדם בעניין הסם אלא נקלע לסיטואציה. הנאשם נעדר עבר פלילי, נידון בבית המשפט השלום ל- 12 חודשי מאסר בפועל חרף המלצת שירות המבחן לבטל את הרשעתו ולהשית עליו של"צ. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור הנאשם הפחית את עונשו והעמידו על **8 חודשי מאסר בפועל.**

ד. בת"פ (מח' ת"א) 43463-07-16 **מדינת ישראל נ' טלקר** (4.12.16) הורשע הנאשם 2 במסגרת הסדר טיעון בעבירות סיוע לייצור, הכנה והפקת סמים, וסיוע להחזקת סמים שלא לצריכה עצמית. הנאשם סייע לגידול סם מסוג קנבוס במשקל של 142 ק"ג. הנאשם הגיע לדירה עם מספר זוגות מספריים, ועבד יחד עם המבצע העיקרי בעבודות הקשורות לייצור הסמים. לחובת הנאשם הרשעות קודמות, לרבות בעבירות סמים. נדון במסגרת ההסדר לעונש מוסכם של **21 וחצי חודשי מאסר בפועל** והפעלת תנאי (סה"כ 23 חודשים וחצי).

ה. בת"פ (מח' י-ם) 41949-06-16 **מדינת ישראל נ' אדרי** (26.3.17), הורשע נאשם לאחר ניהול הוכחות בעבירות של סיוע לגידול ולהחזקת סם מסוכן. הנאשם שכר דירה בה נוהלה המעבדה לגידול סם מסוג קנבוס במשקל של כ- 109 ק"ג. לא הוכחה כל מעורבות של הנאשם בגידול הסמים וקיום העבדה. נקבע **מתחם עונש שבין 6 ל- 18 חודשי מאסר**. לנאשם עבר פלילי מכביד, כולל בעבירות סמים, **נדון לשנת מאסר בפועל.**

ו. בת"פ (מח' ב"ש) 6536-04-15 **מדינת ישראל נ' אוזנה** (15.2.16) הורשע הנאשם 3 במסגרת הסדר טיעון בעבירה של סיוע לייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן. המדובר במעבדת סם במשקל העולה על 100 ק"ג. חלקו של הנאשם 3 במעשים היה בכך שבמהלך תקופת גידול הסם, במשך שלושה ימים, סייע לנאשמים 1 ו-2, בין היתר בכך ששהה במבנה ולן בו. הנאשם נדון במסגרת הסדר טיעון לעונש של **שישה חודשי עבודות שירות** לצד ענישה נלווית.

ז. בת"פ (מח' מרכז) 30876-03-17 **מדינת ישראל נ' חנוכה** (19.7.18) הורשעו נאשמים על פי הודאתם בעבירה של סיוע להחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. הנאשמים סייעו לנאשם אחר בפרשה אשר הקים מעבדה לגידול סמים בה נתפסו סמים מסוג קנאביס במשקל של 174 ק"ג, בכך שסייעו בביצוע עבודות חשמל במעבדה. על הנאשם המרכזי הושת עונש של 30 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשמים בסיוע נקבע **מתחם הנע בין 6 חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות ל- 12 חודשי מאסר בפועל**. והושת עליהם עונש של **6 חודשי מאסר בעבודות שירות**.

ח. בת"פ (מח' מרכז) 30876-03-17 **מדינת ישראל נ' קהלני** (20.12.18) (באותה פרשה המתוארת לעיל) הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירה של סיוע להחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. הנאשם סייע לאחר אשר הקים מעבדה לגידול סמים בהיקף של 174 ק"ג, בכך שהגיע למעבדה וסייע בהחזקת הסם. הנאשם לא לקח חלק פעיל בגידול הסם או בתחזוקת המעבדה. בית המשפט קבע **מתחם שנע בין 6 חודשי מאסר שיכול וינשאו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל**, וחרג לקולה משיקולים שיקום, תוך שהטיל על הנאשם **5 חודשי עבודות שירות**.

14. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הוא החל מ- **5 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל- 15 חודשי מאסר בפועל**.

15. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולא. נתתי דעתי לדברי הנאשם כי ערך שינוי בהתנהלותו במסגרת הטיפול שבו שולב בשירות המבחן, כמו גם להמלצת שירות המבחן לצו מבחן ולצו של"צ, ואולם הנאשם שולב בטיפול קבוצתי לעוברי חוק אך בחודש מרץ 2019, ומצוי בראשיתו של ההליך הטיפולי (לאחר שהיה קודם לכן בקבוצת מעצרים), ומכאן שסבורני כי אין מדובר במי שהשתקם באופן המאפשר חריגה ממתחם העונש לקולא משיקולי שיקום. כך גם לא שוכנעתי כי יש בתהליך האמור בסיס לקבוע כי מדובר בשינוי משמעותי אצל הנאשם אשר מצדיק מסקנה שקיים סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם, באופן אשר יצדיק מסקנה בדבר חריגה מהמתחם. יש לתת משקל לכך שהנאשם נישא, רעייתו הרה, והוא עובד באופן נורמטיבי, אך אין בכך כדי להצדיק חריגה מהמתחם.

גזירת העונש המתאים לנאשם

16. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שמדובר בנאשם כבן 33, נעדר עבר פלילי, אשר נישא לאחרונה ואשתו בחודשי הריון מתקדמים. הנאשם תפקד לאורך השנים באופן תקין ונורמטיבי ולאחרונה אף שב למעגל העבודה. אין ספק כי הטלת עונש של מאסר בפועל, ולו בדרך של עבודות שירות, תקשה על הנאשם ועל משפחתו הצעירה. זאת אף לאור העובדה שרק לאחרונה השתלב הנאשם מחדש במעגל העבודה. הנאשם נטל אחריות והביע חרטה על מעורבותו בעבירה, השתלב בטיפול שירות המבחן עוד בשלב המעצר ולאחרונה שולב בקבוצה טיפולית לעוברי חוק, ולהתרשמות שירות המבחן הנאשם משתף פעולה בטיפול. עוד יש לתת את הדעת לכך שהנאשם שהה במעצר ממש במשך כחודש ימים, ולאחר מכן שוחרר בתנאים מגבילים.

17. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לכך שאמנם הנאשם ללא עבר פלילי, אולם להתרשמות שירות המבחן הנאשם מתקשה לנהוג באופן שקול במצבי דחק ולחץ.

18. **אחידות בענישה** - עקרון האחידות בענישה מחייב את בחינת עניינו של נאשם זה ביחס לנאשם 5, אשר הוטל עליו עונש של שישה חודשי עבודות שירות. הנאשם 5 הורשע בעבירת סיוע לגידול הסם, באותן נסיבות אשר קשורות לביצוע העבירה, שבהן הורשע נאשם זה. שני הנאשמים (הנוכחי ונאשם 5) הורשעו בכך שסייעו לאחרים בגיזום הצמחים במשך מספר שעות, יום קודם לתאריך 13.2.18. כל אחד מנאשמים אלה - על פי כתב האישום המתוקן בעניינו - לא הורשע במעורבות בקשירת הקשר, בהקמת המעבדה, בהחזקתה או בגידול הסמים. סבורני כי העובדה שהנאשם הנוכחי הוא אחיו של נאשם 1, המבצע העיקרי, ופעל לבקשתו של נאשם 1, אין בה כדי להצדיק הבחנה לעומת נאשם 5. כלומר, מבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אין שום עילה להבחין בין הנאשם הנוכחי לנאשם 5.

מבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, מרבית הפרמטרים דומים לשני הנאשמים, לרבות העדר עבר פלילי, הודאה באשמה, נטילת אחריות, השתלבות בקבוצת עצורי בית של שירות המבחן, התרשמות שירות המבחן מהפחתה בסיכון, והמלצה חיובית של שירות המבחן אשר כוללת אף צו מבחן. עוד יש לציין כי שני הנאשמים לא גויסו לצה"ל, וזאת לאחר פציעה בגיל 17.

על אף האמור לעיל, קיים שוני בשני פרמטרים בין הנאשמים בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. האחד הוא בכך שהנאשם 5 הוא צעיר יותר, ובעת ביצוע העבירה היה כבן 18.5, לעומת נאשם זה שהוא יליד 1985 (כבן 33 בעת ביצוע העבירה). מנגד שלוש בדיקות שתן שביצע נאשם 5 בשירות המבחן הצביעו על שרידי סם, ובהמשך נאשם 5 לא התייצב לבדיקות שתן נוספות לגילוי סמים, וזאת לעומת נאשם זה אשר כל בדיקות הסמים שלו נמצאו נקיות. כמו כן, נאשם זה שולב בחודש מרץ בקבוצה טיפולית לעוברי חוק, ושירות המבחן המליץ להטיל עליו צו של"צ. זאת בניגוד לנאשם 5 אשר שירות המבחן המליץ להטיל עליו עבודות שירות.

שני הפרמטרים הללו פועלים האחד להחמרה עם הנאשם, לעומת נאשם 5, והאחד להקלה עמו לעומת הנאשם 5, ובאיזון ביניהם סבורני שיש להטיל על הנאשם עונש קל במעט ביחס לעונש שהוטל על הנאשם 5.

יובהר, כי בעניין הנאשם 5 הגיעו הצדדים להסדר טיעון המאשימה עתרה לשישה חודשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח, ואילו ההגנה עתרה לשישה חודשי עבודות שירות. בסופו של דבר, כאמור לעיל, נגזר על נאשם 5 עונש של שישה חודשי עבודות שירות.

על חשיבות עקרון האחידות בענישה ובפרט כשמדובר בנאשמים באותה פרשה, יפים דבריו של כב' השופט י' דנציגר בע"פ 2580/14 חסן נ' **מדינת ישראל** (23.9.14):

"עקרון אחידות הענישה הוא עקרון יסוד במשפט הפלילי אשר נועד להבטיח שוויון בפני החוק ולמנוע שרירות בענישה. עקרון זה מורה כי יש להחיל שיקולי ענישה דומים על מי שביצעו עבירות דומות במהותן, בנסיבות דומות ובעלי נסיבות אישיות דומות. עקרון זה מקבל משנה חשיבות כאשר מדובר בנאשמים שונים המורשעים בגדרה של אותה פרשה. במצב דברים זה מצדד עקרון אחידות הענישה בהטלת עונשים דומים על מי שביצעו מעשים דומים וכן בשמירה על יחס של שקילות בין מבצעייהם של מעשים הנבדלים זה מזה במניינם, חומרתם או בנסיבותיהם האישיות של המבצע".

19. כך גם נתתי דעתי לעונשים שנגזרו על יתר המעורבים בפרשה. על הנאשם 1, המבצע העיקרי נגזרו 27 חודשי מאסר בפועל. על נאשם נוסף בפרשה, שהורשע במסגרת כתב אישום נפרד, בת"פ 2672-03-18, נגזרו 21 חודשי מאסר בפועל; על נאשם 2, שהורשע בסיוע, בכך שעבד במקום במשך מספר ימים (מבלי שהיה מעורב בהקמת המעבדה ובתכנונה), נגזרו 9 חודשי מאסר בפועל (לריצוי מאחורי סורג ובריח); על הנאשם 4, שהורשע בקשירת קשר לפשע, ובמסגרת הקשר שהה מחוץ

למעבדה, נגזר עונש של מאסר על תנאי. כאמור לעיל, סבורני כי חלקו של הנאשם הנוכחי במדרג דומה ביותר לחלקו של נאשם 5.

20. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש בתחתית המתחם. כמו כן, הואיל ומדובר בעבירה שבוצעה למטרה כלכלית, סבורני כי יש להשית על הנאשם אף קנס כספי, תוך התחשבות במצבו הכלכלי.

סוף דבר

21. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **5 חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו בעבודות שירות.** עבודות השירות תבוצענה על פי המלצת הממונה על עבודות השירות. תחילת מועד עבודות השירות ביום 11.7.19.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום כל עבירת סמים מסוג פשע.

ג. קנס כספי בסך של 7,000 ₪ או 70 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.9.19. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי. ככל שקיימת הפקדה בהליך המ"ת, הרי שלבקשת הנאשם, ישולם הקנס מתוך ההפקדה, והיתרה תושב למפקיד בכפוף לכל הוראה חוקית.

ד. צו מבחן למשך שנה מהיום. מובהר בזאת לנאשם כי אם לא יעמוד בכל כללי צו המבחן, הרי שניתן יהיה להפקיעו ולשוב ולגזור את דינו, לרבות למאסר.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, י' סיוון תשע"ט, 13 יוני 2019, בהעדר הצדדים.